

Μάθημα 2

Είναι δίκαιο; (έρευνα)

Μειονότητες και πλειονότητες στη σχολική αυλή

Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές αποκτούν συναίσθηση της κατάστασης στο σχολείο τους παρατηρώντας άλλους μαθητές στο διάλειμμα.
Εργασίες μαθητών	Οι μαθητές διεξάγουν έρευνα στην αυλή του σχολείου μετρώντας τον αριθμό των μαθητών που συμμετέχουν σε διάφορες δραστηριότητες. Σημειώνουν τα αποτελέσματα και κάνουν συνεντεύξεις με τους μαθητές που δε συμμετέχουν σε καμία δραστηριότητα.
Υλικά	Αντίγραφο του πίνακα για σημειώσεις στην αυλή του σχολείου, μολύβια.
Μέθοδοι	Ομάδες των τεσσάρων.

Επιπρόσθετες πληροφορίες

Ποσοτική και ποιοτική έρευνα στο δημοτικό σχολείο

Οι ποσοτικές μέθοδοι συλλογής δεδομένων – στατιστική – διδάσκονται στο σχολείο για διάφορους λόγους: είναι χρήσιμες στην καθημερινή ζωή, διαδραματίζουν λειτουργικό ρόλο σε άλλους κλάδους και προάγουν την κριτική σκέψη όταν χρησιμοποιούνται πραγματικά δεδομένα.

Η διδασκαλία στατιστικής στο δημοτικό σχολείο συνήθως συνδυάζεται με τις φυσικές επιστήμες ή τα μαθηματικά. Σε πολλές περιπτώσεις, στο δημοτικό σχολείο η διδασκαλία ποσοτικών μεθόδων συλλογής δεδομένων παραμένει σ' ένα καθαρά λειτουργικό επίπεδο και πολύ σπάνια περιλαμβάνει ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων. Για την προώθηση της κριτικής σκέψης, η διδασκαλία των ποσοτικών μεθόδων δεν πρέπει να σταματά στην παρουσίαση των δεδομένων με γραφήματα ή διαγράμματα. Είναι σημαντική η σύνδεση των μεθόδων απόκτησης δεδομένων με το αποτέλεσμα της έρευνας και την ερμηνεία του.

Προκειμένου να προαχθεί αυτή η διαδικασία στο δημοτικό, η ποιοτική μέθοδος μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να αντιληφθούν καλύτερα τι προκαλεί τα δεδομένα που έχουν καταγραφεί και ποιες είναι οι υποκείμενες έννοιες. Σ' αυτό το πλαίσιο, προτείνεται στους μαθητές να σκεφτούν ερωτήσεις για τις συνεντεύξεις. Με αυτό τον τρόπο, μπορεί να αναπτυχθεί πραγματική κατανόηση των θεμάτων που ερευνώνται. Στα δύο επόμενα μαθήματα, τα βασικά στοιχεία είναι η χρήση πραγματικών δεδομένων από την καθημερινή ζωή των μαθητών και η ερμηνεία των αποτελεσμάτων.

Περιγραφή του μαθήματος

Ο/η εκπαιδευτικός χωρίζει την τάξη σε ομάδες των τεσσάρων. Για την έρευνά της, κάθε ομάδα θα επικεντρωθεί σε ένα από τα θέματα/καταστάσεις που εκτυλίσσονται στην αυλή του σχολείου κατά το διάλειμμα.

Παραδείγματα θεμάτων/καταστάσεων για έρευνα:

- ο αριθμός των αγοριών και των κοριτσιών που ασχολούνται με δραστηριότητες,
- οι αθλητικές δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα,

- άλλα παιχνίδια,
- τα θέματα που συζητούνται,
- οι διαφορετικές δραστηριότητες μικρότερων και μεγαλύτερων μαθητών.

Σε κάθε ομάδα θα ανατεθεί ένας τομέας της έρευνας με σκοπό να ανακαλύψουν τις μειονότητες και τις πλειονότητες στο σχολείο τους. Η ομάδα πρέπει να διαμορφώσει την ερευνητική ερώτηση στην οποία θέλει να επικεντρωθεί. Γράφουν το κύριο ερώτημά τους στο τυπωμένο αντίγραφο του πίνακα της έρευνας.

Παραδείγματα ερωτήσεων:

- “Πόσα αγόρια και πόσα κορίτσια ασχολούνται με δραστηριότητες κατά τη διάρκεια του διαλείμματος;”
- “Τι είδη αθλητικών δραστηριοτήτων γίνονται κατά το διάλειμμα και από ποιους;”

Επιπλέον, οι μαθητές πρέπει να διαμορφώσουν ένα σύνολο με όχι περισσότερες από πέντε ερωτήσεις που θέλουν να θέσουν στους άλλους μαθητές στην αυλή τους σχολείου στον τομέα της έρευνάς τους.

Παραδείγματα:

- «Γιατί νομίζεις ότι περισσότερα αγόρια/κορίτσια κάνουν αυτό;»
- «Γιατί νομίζεις ότι λιγότερα αγόρια/κορίτσια κάνουν αυτό;»
- «Τι θα άλλαζες;»

Κατά τη διάρκεια ενός μεγαλύτερου διαλείμματος, οι μαθητές πηγαίνουν στην αυλή του σχολείου και διεξάγουν την έρευνά τους στις ομάδες τους. Ανάλογα με το οργανωτικό επίπεδο της τάξης, η εργασία μπορεί επίσης να μοιραστεί μέσα στην ομάδα (δύο μαθητές αναλαμβάνουν τα πιοστικά αποτελέσματα, ενώ δύο άλλοι κρατούν σημειώσεις για τα πιοτικά αποτελέσματα).

Αφού ολοκληρωθεί η έρευνα, οι μαθητές επιστρέφουν στην τάξη τους και συζητούν τα αποτελέσματα μέσα στο πλαίσιο της ομάδας, για λίγο. Ποια είναι η γενική τους εντύπωση; Έχουν καταλήξει σε παρόμοια αποτελέσματα;